

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA

ZMAJ JOV. 1., Mene

5-10, 8-52

NAPILÓ

Előfizetési ár beföldön

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár

Megjelenik

minden nap, hétfőn és
ünnep utáni napokon is

XXX. EVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. DECEMBER 23.

HÉTFŐ

348. SZÁM

Január 12-ikén fogadja Őfelsége a dunai bánság hódoló küldöttségét

Ugyanezen a napon jelennek meg az uralkodó előtt a drinai és drávai bánság deputációi is

Noviszadról jelentik: Noviszad város képviselő-testülete — mint ismeretes — akcióit indította, hogy Őfelsége Alekszandar király születésnapja alkalmából a Dunabánság hódoló küldöttségét menesszen Beogradba, hogy kifejezésre juttassa a Dunabánság lakosságának alattvalói hódolatát és szeretetét. A Dunabánság minden városa és községe nagy lelkesedéssel kapcsolódott a mozgalomba. Tizenhárom város és negyvenkét járás kiküldöttet vesznek részt a hódoló küldöttségben, amelyet a mozgalom megindítója és a Dunabánság székvárosának előjárói fognak vezetni.

Szombaton érkeztek meg Noviszadra az utolsó értesítések az egyes községekből. Az értesítések szerint valamennyi város és járás megválasztotta kiküldöttét, akiknek névsorát is megküldték dr. Borota Branisláv noviszadi polgármesternek. A polgármester vezetésével most állítják össze a küldöttség kétszáz tagjának teljes névsorát. A névsorban Noviszad és Petrovaradin husz taggal, Szubotica tizenhét taggal, a többi városok pedig lakosságuk számarányának meg-

felelősen vesznek részt az uralkodó elé járuló hódoló küldöttségben.

Szombaton érkezett meg Noviszadra Őfelsége Alekszandar király kabinetirodájának az értesítése, amely szerint összeállították a bánsági hódoló küldöttségek fogadtatásának sorrendjét. December 25-ikén a moravai és a vardari bánságok együttes küldöttsége jelenik meg audiencián. A Dunabánság hódoló küldöttségét Őfelsége január 12-ikén délután felhatkor fogadja. A drinai és drávai bánság hódoló küldöttsége ugyanekkor jelenik meg az udvarnál.

Az értesítés alapján dr. Borota Branisláv polgármester, a Dunabánság hódoló küldöttségének vezetője minden előkészületet megtett. Az udvari kabinetiroda leiratáról értesítette a városokat és járásokat. A deputáció résztvevői Beogradban a Petrograd-szállodában találkoznak. Az egyes városok és járások küldöttségei kötelesek a noviszadi küldöttség vezetőinél délután tíz óráig jelentkezni.

Borisz bolgár király Szuboticán

A bolgár király inkognitóban a beogradi gyorsvonat hálókocsijában utazott

Rövid távirati jelentés beszámolt arról, hogy Borisz bolgár király szombaton hajnalban Szófiából külföldre utazott. A rövid lapjelentés sem az utat, sem az utazás célját nem jelölte meg. Annál nagyobb feltűnést keltett szombaton este a beogradi pályaudvar peronján az a hír, hogy a bolgár király a szubotici gyorsvonathoz csatlakozott hálókocsijában egy ülésében van. A bolgár király egy pillanatra kinézett az ablakon, de amikor látta, hogy a váróterem és peron tele van, lehuzta a függőnyt.

Szombaton este tizenegy órakor érkezett meg a vonat a szubotici pályaudvarra és a Beogradból jött

utaskok érdeklődve néztek a bolgár király hálókocsija felé, Borisz király azonban nem jelentkezett. Borisz király társaságában utazik külföldre hugo, Eudoxia hercegnő és kíséretében van szárnysegédje és a kabinetiroda főnöke.

Hivatalos jelentés szerint a király utazása teljesen magánjellegű. A Napló munkatársa úgy értesült, hogy a bolgár király Kóburgba utazik apjához Ferdinánd volt bolgár királyhoz, de egyes külföldi lapok jelentése szerint Borisz király hazautazása előtt Rómába is el látogat, ezt a hírt azonban egyelőre nem erősítették meg.

A francia kormány memoranduma a tengeri leszerelés kérdésében

Franciaország elfogadja a meghívást, de hangsúlyozza, hogy nem lehet végleges határozatot hozni

Párisból jelentik: A pénteken Londonban átnyújtott memorandumot, amelyben a francia kormány a londoni konferencián követendő szempontjait megállapítja, szombaton Párisban a többi három érdekelt hatalom: Olaszország, az Egyesült Államok és Japán nagyköveteinek is átadták. A francia álláspont a következő:

Franciaország elvi aggodalmai ellenére is elfogadta a konferenciára szóló meghívást, mert úgy gondolja, hogy ezzel megkönnyíti a Népszövetség és a genfi leszerelési előkészítő bizottság munkáját. A francia kormány azonban kénytelen ismét hangsúlyozni, hogy a tengeri fegyverkezés korlátozása csupán egy része lehet az általános leszerelésnek, amelynek megoldását a Népszövetség részére kell fenntartani.

A londoni tárgyalások csupán előkészítő jellegűek lehetnek és Londonban nem lehet olyan végleges határozatokat hozni, amelyek a szárazföldi, vízi és légi leszerelés elválaszthatatlanságát és oszthatatlanságát kétségessé tehetik.

A francia kormány a londoni konferenciát a Kellogg-paktum kiépítésére irányuló lépésnek tekinti, amely tényleges előrelépés ugyan a béke biztosítása

terén, mai alakjában, azonban nem elegendő az általános biztonság garantálására, ami már abból is következik, hogy a Kellogg-paktum ellenére még az Egyesült-Államok is teljes erővel folytatják flottaprogramjuk gyors végrehajtását. A londoni tárgyalások bázisul a francia kormány a népszövetségi paktumot ajánlja, amely nagy lézakai ellenére az egyetlen gyakorlati keret lehet a leszerelés megoldására. A tengeri leszerelésnek előfeltétele a tengerek szabadsága kérdésének megoldása. A tonnákra vonatkozó számok matematikai megszábasát vagy arányszámok megállapítását Franciaország, amely a népszövetségi paktum nyolcadik szakaszának alapján áll, kénytelen visszautasítani. A memorandum foglalkozik a Földközi-tengeri Locarno eszméjével is, amelyet Anglia vetett fel. Példaként a környező államok közti meg egyezésekre hivatkozik és Franciaország olyan szerződést helyeselné, amelyet a Földközi tengeri államok köntének függetlenségük biztosítására.

Az olasz-francia flottavitában, amely a londoni konferencia alkalmából vetődött fel, szombaton fontos új lépés történt. Az olasz kormány párisi nagyöveve útján átadta Briand külügyminiszternek választát az utolsó francia jegyzékre, amelyben

a francia külügyminiszterium kategorikusan visszutasította a Franciaországgal való teljes flottaparításra irányuló olasz igényeket.

A legújabb jegyzék tartalmáról semmit sem közöltek a nyilvánossággal és a Liberté bizonyára elhamarkodottan írja szombat este, hogy Franciaország és Olaszország között már megtörtént a megegyezés. Az olasz sajtó közleményei nem szolgáltatnak semmiféle alapot erre az optimizmusra.

Az olasz lapok szerint Olaszország még mindig fenntartja igényét a flottaparításra.

Egyedüli engedélyként csupán annyit hajlandó kijelenteni, hogy soha nem gondolt arra, hogy kétségbe vonja Franciaországnak azt a jogát, hogy flottáját saját szükségletének megfelelően fejlessze.

Olaszország azonban fenntartja azt az álláspontját, hogy saját tengeri haderejét ugyanolyan mértékben emelje, mint Franciaország.

Diplomáciai körökben megállapítják, hogy Olaszország Franciaországgal szemben ugyanazt az álláspontot vallja, amit az amerikai Unio Angliával szemben, ami leszerelés helyett újabb fegyverkezési versenyt jelent.

Tavaszeválasztásokat várnak Angliában

Karácsony előestéjén is ülészik az alsóház

Londonból jelentik: A Star értesülése szerint a szocialista helyi pártszervezeteket figyelmeztették, hogy készüljenek egy esetleges tavaszi választás lehetőségére. A lap szerint a kormány hajlandó egy liberálisoknak, mint a munkáspárt balszárnyának bizonyos engedelményeket tenni. Ha azonban a javaslatot ennek ellenére visszavonják, akkor a kormány feloszlathatja a házat, s a be nem nyújtott költségvetésre hivatkoznék, annak bizonyítására, hogy mi mindent tenne az ország érdekében, ha abszolút többséggel rendelkeznek.

Az alsóház az idén karácsony estéjén is tanácskozik, amire 1888 óta nem volt példa. Beavattottak szerint a szentesítő a két régi ellenség, Churchill volt és Snowden jelenlegi kincstári kancellár csap össze egymással. Snowden ugyanis a munkanélküli biztosítási novella tárgyalása közben támadta elődjét, aki most készülni visszavágni. A képviselők egyébként állítólag azzal akarják megbosszulni magukat, hogy az interpellációk ösztönítik az összes miniszterekhez s így akarják őket arra kényszeríteni, hogy az utolsó pillanatra helyükön maradjanak. Hétfőn a Ház a kormány egyiptomi politikáját tárgyalja, amidőn a főszónokok Sir Austen Chamberlain és Churchill lesznek. Kedden a singaporei flottabázis kérdése kerül szóba. A karácsonyi szünet január 21-ig tart.

Megoldás előtt a lengyel kormányválság

A köztársasági elnök Bartel volt miniszterelnököt bízta meg a kabinetalakítással

Varsóból jelentik: A Svitalsky-kormány, mint jeleztük, lemondott, mert Pilsudszki marsall és a szejm között súlyos ellentétek merültek fel. Pilsudszki mindent elkövetett, hogy lemondásra bírja a kormányt, amelynek maga is tagja volt, mert szerinte Svitalsky gyöngének bizonyult a tulnyomó szocialista képviselők által álló szemmel szemben. Pilsudszki erőskezű kabinetet akar, amely végrehajtaná az alkotmánymódosítást és végleges döntést hozna az államforma régió vajdó kérdésében.

Moscicki köztársasági elnök valamennyi pártvezérellel tanácskozott és már több politikuskat megbízást adott a kormányalakításra, de eredmény nélkül. A Pilsudszkihoz közelálló pártok nem mutatkoztak hajlandóknak olyan kibontakozási terv támogatására, amelyben nem Pilsudszki lett volna a vezető szerep.

Szombat este Bartel egyetemi tanár, volt miniszterelnök és közlekedésügyi miniszter, a radikális párt vezére kapott kormányalakítási mandátumot.

Az elnök választását Pilsudszkival és parlamenti pártokkal folytatott hosszas tanácskozások előzték meg. Ha Bartel, aki ezidőszent nem tartózkodik Varsóban, elfogadja a megbízást, ez a megoldás újabb kísérletet jelent Pilsudszki és a szejm kibékítésére.

Feloszlott a vajdasági dalegyletek szövetsége

A noviszadi dalegyletek memoranduma az országos dalosszövetséghez

Noviszadról jelentik: A vajdasági dalegyletek szövetsége szombaton délután ülést tartott Noviszadon a városháza nagytermében. Az ülést, amelyre 92 dalegyletet hívtak meg, de amelyen csak kilenc képviseltette magát, dr. Borota Branislav elnök távollétében Bulko Vida alelnök nyitotta meg. Az ülés napirendjén szerepelt a vajdasági dalegyletek szövetségének feloszlása, miután az eddigi rendszert a szarajevói kongresszuson megváltoztatták és az országban huszonhat körületi szövetség felállítását határozták el, ilyen körületi szövetség székhelye lesz Becekerok, Szombor és Pancsevo is.

Az ülésen kimondották a szövetség feloszlását és úgy határoztak, hogy memorandumban fordulnak az országos dalosszövetséghez és a memorandumban kérik fogják a noviszadi körület kiszélesítését. Kéri fogják továbbá azt is, hogy minden dalegylet szabadon dönthessen afelől, hogy milyen szövetséghez akar tartozni. *Pastyan Szvetolik* titkár indítványára ideiglenes vezetőséget választottak, amelynek elnöke dr. Borota Branislav polgármester és titkára *Pastyan Szvetolik*.

Törökország szövetséget kötött Oroszországgal

Karahán külügyi népbiztos Törökországban

Párisból jelentik: Az Intranszigeant sztambul-i tudósítója részleteket közöl *Karahán* külügyi népbiztos helyettes ankarai fogadtatásáról. Karahán háromnap tartózkodása alatt hat banketten és öt hivatalos fogadtatáson vett részt. Elutazása előtt Kemal Musztafának több nagyrészt ajándékot adott, köztük egy nagy orosz festő gyönyörű művét.

A hivatalos célokat ellenőrző *Intranszigeant* tudósítója úgy értesül, hogy az öt évre meghosszabbított barátsági szerződéshez új titkos záradékot csatoltak, amely a barátsági szerződést a két ország között valósgos szövetségé alakítja át.

A hír diplomáciai körökben nagy felzúdulást keltett.

Szeretetadományokat osztott ki a szuboticiai iparosbetegsegélyző

Husz elaggott iparos és tizenkét tanuló kapott meleg ruhát és élelmiszereket

Szép ünnepély színhelye volt vasárnap délelőtt a szuboticiai önálló iparosok és polgárok betegsegélyző és jótékony egyesületének helyisége. Az egyesület vezetősége, amely *Hartmann Rafaele* védnöksége alatt működik, vasárnap osztotta szét a karácsonyi ajándékokat husz elaggott iparos és tizenkét elemi iskolás gyermek között.

Az ünnepély délelőtt fél tíz órakor kezdődött. Megjelentek *Spitzer Jakab* és *Fuló Tamás* alelnökök, *Tóka Dániel* pénztáros, *Wagner Ferenc*, *Korom Sándor* és még több ismert szuboticiai iparos, majd tíz órákor eljött az egyesület védnöknője, *Hartmann Rafaele* is, akit az egybegyűltek meleg oválókban részesítettek.

Az egyesület hat fiú és hat leány elemi iskolai tanulót ruházott fel. Mindegyikük szövetségét, cipőt, téli kalapot vagy sapkát és harisnyát kapott.

Husz elaggott iparosnak és kereskedőnek osztották ki ezután az ajándékokat. Husz, valamikor jobb sorsban élő iparos és kereskedő vette át az egyesület karácsonyi ajándékát: hejven kiló fát, husz kiló lisztet, egy kiló zsírt, egy és fél kiló cukrot, egy kiló rizst, egy kiló babot, egy és fél kiló grizt, fél kiló tarhonyát, fél kiló kolbászt, öt deka teát, egy üveg rumot, két liter bort és tíz darab tojást.

Hartmann Rafaele még külön pénzadományokkal lepte meg a gyermekeket. A megajándékozottak nevében az egyik tanuló köszönte meg az egyesület és *Hartmann Rafaele* jótéményeit, majd *Spitzer Jakab* alelnök üdvözölte *Hartmann Rafaele*-t és köszönetét fejezte ki támogatásáért. *Hartmanné* megilletődve köszönte meg az üdvözlőket és további jóindulatáról és szeretetéről biztosította az egyesületet.

Ünnepélyes keretek közt nyitották meg a Kragujevac-kraljevói vasuti vonalat

Három miniszter utazott az első vonaton

Beogradból jelentik: A Kragujevac-kraljevói vasuti vonalat, amely az épülő Adriá-vasutnak első és legfontosabb szakasza, vasárnap délután ünnepélyes keretek között adták át a forgalomnak.

Vasárnap délután fél ötkor indult el a beogradi pályaudvarról az első vonat, amely Kragujevacnál leért az új vonalra. A felvirágzó vonaton *Radivojevic Laza* közlekedésügyi, *Maleszmovics Borna* közlekedésügyi és *Uzunovic Nikola* tárcanélküli minisztereken kívül a vasutgazgatóság képviselői és a közlekedésügyi minisztérium kiküldöttel utaztak, akiket minden körbenő állomáson ünnepélyes fogadtatásban

részesítették.

Radivojevic közlekedésügyi miniszter Kragujevacra a vonat továbbindulása előtt beszédet mondott, amelyben rámutatott az épülő Adriá-vasut nagy fontosságára.

Az első vonat minden zavaró incidens nélkül tette meg az utat és menetrendszerű pontosféggel futott be a virágdíszben pompázó kraljevói állomásra, ahol a városi tanács kiküldöttjei, a kulturális és társadalmi egyesületek képviselői, továbbá a polgárok nagy tömege fogadták az első vonattal érkező előkelőségeket.

HIREK

— **Ötletége aláírta az állattenyésztés fejlesztéséről szóló törvényt.** Beogradból jelentik az Avala: Ötletége Alekszandar király szombaton érte kihallgatáson. *Franges Otó* földművelésügyi miniszter és az alkalommal aláírta az állattenyésztés fejlesztéséről szóló törvényt. Tekintettel arra, hogy Jugoszlávia mezőgazdasági termelésének a miköz intenzívebb állattenyésztés irányában kell fejlődnie, az új törvény egyike a legfontosabbaknak a földművelésügyi minisztérium reszortjában.

— **Hadszics Szteván hadügyminiszter Kotorban.** Beogradból jelentik az Avala: Hadszics Szteván tábornok, hadügyminiszter vasárnap Kotorba utazott, ahol részt fog venni a jugoszláv hadtengerészet két új tengeralattjárójának, a „Szemlja”-nak és a „Hrabri”-nak a fogadtatásán. A két új ünnepélyesen Dard beogradi francia követ is megjelenik.

— **Franges, Svrjuga és Drizkovic miniszterek Zagrebban töltik a karácsonyi ünnepeket.** Beogradból jelentik az Avala: Dr. *Franges Otó* földművelésügyi, dr. *Drizkovic Mátó* szociálpolitikai és dr. *Svrjuga Sztanko* pénzügyminiszter szombaton este Zagrebba utaztak, ahol a karácsonyi ünnepeket fogják tölteni.

— **A szuboticiai adótervezések.** A szuboticiai adótervezésekre kerülő adótervezések névsorát december 28-ig bezárólag közölték. Ezen a héten a karácsonyi ünnepek miatt csak 23-ikán és 26-ikán lesznek adótervezések. A szubotici adótervezéseken a következők adótervezőit tárgyalják: *Báncs Josip*, *Presics Ilija*, *Kopilovic Neszto*, *Pasin Josip*, *Katona Ilija*, *Orcsics Iván*, *Rudics Koloman*, *Franciskovic Nikola*, *Balázs Blanka*, *Báncs Mirko*, *Crkovic Jakob*, *Dulics Paja*, *Márki Franja*, *Koloman Agoston*, *Dér Iván*, *Franciskovic Josip*, *Gross Iván*, *Csemetics Blasko*, *Kuntics Nikola*, *Hudal Ádám*, *Pécs Grga*, *Malkovic Toma*, *Csemetics Mihajlo*, *Babjanovic Lajoso*, *Jakosevics Andrija*, *Dér Jovan*, *Schwartz Henrik*, *Szanderovic Pajo*, *Toma Iván*, *Terak Andrija*, *Szilva Marko*, *Kata Stipan*, *Dózsai Máté*, *Mikucsa Anzija*, *Nagy-Torma Julia*, *Kongó Lajoso*, *Samu Stipan*, *Kalmár Grga*, *Varga Martin*, *Jajlo Mirko*, *Vidakovic Maria*, *Mikucsa Andrija*, *Sebek Franjo*, *Nagy Gyuró*, *Gábori Iván*, *Gálfi Dénes*, *Gálfi Dezidor*, *Mikucsa Ferenc* és *Bosovic Grga*.

— **Kara Mihály születés és grafikus kiállításának Neviszadon.** Neviszadról jelentik: Az utóbbi időben egyre gyakrabban rendeznek kiállításokat Neviszadon különféle lakóhelyi festőművészek, de a sok közül is kiemelkedik *Kara Mihály* kiállítását, amely vasárnap nyit meg Neviszadon. *Kara Mihály* művésze az ísmert a vajdasági közönség előtt. Neviszadi kiállítás igen gazdag, de emellett inkább a krétarajzokra és vízfestményekre fektette a főszerepet és szobrai közül csak néhány szerepel a kiállításban. *Kara* a domborzati teraszokban a legkiválóbb, a síma lapból kiemelkedő figurákat mindenker igazi művészettel alkotja meg. Kezde vonallal dolgozik és ragaszkodik a valóság hű ábrázolásához. Az emberi vizsgálat, hogy a kemény anyagban kihasználja ábrázolási, de ebben a kiállításban benne van az ember teljes benső élete, belső világa, gondolkodásának, szókivált: egész élete. Néhány kisebb szobra is szerepel a kiállításban. Különösen érdekesek vörös krétarajzai, amelyekhez hasonlít még keveset látunk. Itt is óriási plasztikai készsége dominál, de az a képessége teljesen az anyag természetéhez idomul. Kiállítását mivel köztint az utal leginkább arcképek és tanulmányok szerepelnek, ezek néhány kompozíciós fűg a falon, de ezek is elegendők arra, hogy gazdag képzeletéről és kompozíciós képességéről fogalmat alkossunk. Megoldásában ezeknél a rajzoknál semmi nyoma sincs a szobrászunk. Az alakok szabadok, rajzszerek, köztársaság nélküli valók. Végül meg kell említeni az arcképekről és a tanulmányokról, amelyek között már igen sok noviszadi arc látható. Külön kell megemlíteni dr. *Castros* brenej bácskai görögkeleti püspök arcképeit, amely több az egyszerű portrénál és igazi tanulmány erejével hat. *Kara Mihály* kiállítását nagy közönség jelenlétében nyitották meg.

— **Tartalékos tiszti előléptetések.** Becekerokról jelentik: A hadügyminisztérium december 17-én kelt tárháza dr. *Dimitrijevic* Tihomir becekeroki rendőrfőkapitány tartalékos gyalogsági főhadnagyot tartalékos másodosztályú kapitánnyá, dr. *Gjermekov* Dusan becekeroki ügyvéd, tartalékos másodosztályú hadbírói kapitány tartalékos elsőosztályú kapitánnyá, dr. *Iványi Ferenc* becekeroki orvos, tartalékos másodosztályú egészségügyi kapitány tartalékos elsőosztályú kapitánnyá és *Ostojic Zlatko* ügyvédjelölt, tartalékos főhadnagyot tartalékos másodosztályú kapitánnyá léptette elő.

— **A noviszadi zsidó ügyelet műsora teadéltánja.** Neviszadról jelentik: A noviszadi zsidó nőgyelet december 26-án délután négy órakor a Szloboda nagytermében műsora teadéltán rendez, amelyen dr. *Mócs Sándorné*, *Grossmann Arnoldé*, *Goldberg Izszáné*, *Waldner Edit* és dr. *Ländler Sándor* működnek közre. A műsora tánc követi.

— **Néma tüntetés Belgrádban a kormány ellen.** Brüsszelből jelentik: Péntek este hat órákor Belgium minden városában mindenütt bezárták az üzleteket, kávéházakat, vendéglőket, a házak ablakain lebecsátották a redőnyöket, a színházak és kabarék nem tartanak előadásokat. Ez a néma tüntetés a kormányhoz szól és tiltakozás a kereskedelmet sújtó nagy adók és az alkoholisztát megnehezítő tilalmak ellen.

— **Emelkedik az ország kivitele.** Beogradból jelentik az Avala: A pénzügyminisztérium most tette közzé a november havi kiviteli statisztikát. Ezerint 1929 novemberében összesen 501.000 tonna árut exportáltak \$14 millió dinár értékben, ami a múlt év novemberének adataival szemben 171 millió dináros többletet jelent. 1929 első tizenegy hónapjában összesen 4.861.520 tonna árut vittek ki Jugoszláviából 7.143.045.450 dinár értékben. Ez az összeg a múlt évi statisztikával szemben 126.708.516 dinár többletet jelent. Ez év november havában a kiviteli cikkek közül első helyen áll a fa. Tüzelőfából 12.500.000 dinárt, épületfából 91.465.000 dinárt, fémfából 15.300.000 dinárt és egyéb fémfából 15.000.000 dinár értékűt exportáltak. A gabonaművek közül novemberben 113.400.000 dinár értékű buza és 94.800.000 dinár értékű kukorica került kivitelre. Főzelékekkel 15.000.000 friss gyümölcsből 11 millió, aszalt gyümölcsből 13 millió, kenderből 20.800.000, kómlából 5.900.000 tojásból pedig 25.000.000 dinár értékű került külföldre egy hónap alatt.

— **Bevezették a padló és szőnyegek főnyel vendég-szeretése körében a mélyszegény zuhan.** Casablancából jelentik: Az arak negyed egyik házában szombaton szőnyeg szerencsétlenség történt. Az egyik emelet lakójában keresztelt tartottak, amelyen az egész rokonság és szomszedság, mintegy százötven ember vett részt. A ház ekkora tömegre úgy látszik nem volt berendezve, mert tánc közben a padló gerendái rezegni kezdtek és a padlón támadt nyílásba keresztül az egész vendégsereg a mélyszegény zuhan. A szerencsétlenség jelfelkeltése összehívította a városnegyed egész lakosságát, majd katonai csapatok is megjelentek, amelyeknek a romok közül sikerült a vendégek legnagyobb részét könnyebb sebesülésekkel kimenteni. Huszon azonban súlyos sebesüléseket szenvedtek, egy ember pedig meghalt.

— **Szerencsés bombahaveránylatok Bordeauxban.** Párisból jelentik: Napok óta titokzatos bombahaveránylatok tartják izgalomban Bordeaux városát. Az első bombát postacsomagban kapta kedden egy elvált asszony. A bomba felrobbant, az asszony súlyosan megsébesült, buroai tükrimentek. Másnap egy ügyvéd kapott postán bombát, amely őt is és felöltőjét is súlyosan megsébesítette. A rendőrség vizsgálatait tartott a postahivatalokban és talált is négy csomagot, amelyekben színen pokolpog volt. A nyomozás megállapította, hogy a bombákat az elvált asszony volt férje, egy hatvanhárom éves bordeauxi kereskedő adta postára. Így akart bosszút állni feleségén, annak ügyvédjén és a tanukon. A meglehető lakásán több bombát találtak, amelyeket nyilván a válóper tanuinak akart küldeni karácsonyi ajándékkul.

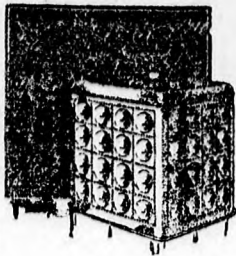
Karácsonyra csokoládé figurák
nagy vi a zte ban.
Friss szaloncukor minden szízen, kilója csak 32 Din.
Bonbonier Szubotica
Pub. Kupeževica (Rudi) ulica 8

— Püspöki mise a szubotical székesegyházban a pápa ötvenéves papi jubileuma alkalmából. XI. Pius pápa pappá szentelésének ötvenedik évfordulója alkalmából vasárnap a bácskai római katolikus püspökség területén az összes templomokban hálaadó ünnepi istentiszteletet tartottak. Szuboticalán Budanovics Lajos püspök mondott szentmisét a Szent Teréz székesegyházban. Az ünnepi misén nagyszámú közönség vett részt.

— Teadélután a szubotical francia klubban. A szubotical francia klub karácsony első napján délután öt órakor teadélután rendez klubhelyiségeiben. A zenét Kalocsai zenekara szolgáltatja.

— A szubotical francia óvoda karácsonyi szünete. A szubotical francia óvoda vezetősége közli, hogy a karácsonyi ünnepek miatt az óvoda 24-ikén délután, valamint 25-ikén és 26-ikán egész nap zárva lesz.

— Öngyilkos cseléd. Noviszadról jelentik: Vasárnap délután fél négykor a Fehér Ház vendéglőben öngyilkosságot követett el Geislinger Magdolna ötvenhárom éves bácsmenostori születésű cseléd, aki a vendéglő konyhájában volt alkalmazva. A cseléd éles konyhakéssel átvágta a nyakát és mire észrevették, már ki-szenvedett. A rendőrség részéről Nikolics Szima ügyeletes rendőrkapitány és dr. Cseremov György orvos szálltak ki a helyszínre. Az öngyilkos nő bucsulevel nem hagyott hátra és így tettének oka ismeretlen.

Ajándékozzon engem!

Szerezzen meg barátjai és ismerősei számára s önmagának is!

A Hag kávé karácsonyi szelencéje vagyok én, imit, ózüstből, művésziessen vésvé. Nem hiuságból hangsúlyozom különös kiválóságaimat: külsőmben eltörhetetlen és elpusztíthatatlan vagyok, valamint alkalmasnak bizonyulok mint praktikus és egyuttal nagyszerű kávé-, tea-, cukor-, rizstartály. Amellett $\frac{1}{4}$ kg. legfinomabb, legizletesebb Hag kávé tartalmazok — a mindenkinek kívánatos koffeintől megszabadított valódi babkávét és még is csak 36— dinárt fizet értem. Keressen meg idejekorán, mert karácsony után aligha leszek még kapható.

Addig azonban minden jó gyarmatárüzlet készletben tart engem. Ha pedig nem akad reám, úgy kérem forduljon alábbi címre:

Kava Hag d. d., Tomašičeva 4. — Zagreb

HAG KÁVÉ KARACSONYI SZELENCÉJE

RUFF-deszert

a lezszebb és legedvesebb karácsonyi ajándék

— Halálozás. Klein Károlyné született Grosz Nina 11-hetvenkétéves korában Noviszasban meghalt. Temetése december 23-ikán délután lesz.

— A szubotical evangélikus négyzet műsoros gyermekdélutánja. A szubotical evangélikus négyzet vasárnap délután az evangélikus parókiján műsoros gyermekdélután rendezett, amely alkalommal a szegény gyermekek között adományokat is kiosztottak. A műsort az elemi iskolai tanulók kardala vezette be, majd Sováry Zoltán egyházi felügyelő imát mondott. Ezután Bretz Erzsébet prófétusa következett és a prófétikus elhangzása után Kálmán Klári, valamint Regler Tercsi verseket szavaltak. Nagy sikert aratott Hermann és Bermal zenetanárok hegedűduettja, amely után hafasos élőkép következett. A műsort az ajándékok kiosztása és az elemi iskolai tanulók kardala zárta be.

Kraljevbregi pezsgő a vezető márka

— Miss Európa esküvője. Budapestről jelentik: A Dohány-utcai zsidótemplomban vasárnap tartotta meg esküvőjét »Miss Európa«, Simon Böske Brammer Pál nagykereskedővel. Az esküvőre igen nagy kíváncsi tömeg gyűlt össze, notabilitások azonban nem vettek részt az esküvőn.

— Száz- és ezerdínárosok a ládákban. Olvassa el a keddi, csütörtöki, szombati és vasárnap lapban a »Rekord« gyorskötőgépek hirdetésait.

— Chanuka-ünnepély Szuboticalán. Az egész szubotical zsidóság nagy érdeklődést tanúsít a Bárány helyiségeiben szombat este tartandó Chaukaünnepély iránt, amelyre a rendezőség nagy előkészületeket tesz. Az ünnepi beszédet Bródy Mihály hitközségi előjáró tartja és beszédet mond dr. Vidor Imre is. Ezenkívül hébernyelvű színjáték, ének- és zeneszámok szerepelnek a műsoron. Az ünnepélyt tánccsal követi.

A lezszebb meglepetés karácsonyra eredeti L. B. O. harisnya. Gyári lerakat Klein Jenő „Harisnyakirály”-nál Noviszád, Veliki Becskerek, Szentá

— Áprilisban kezdik meg Beogradban a rákbetegek rádiummal való gyógykezelését. Beogradból jelentik: A kormány, mint ismeretes, mintegy máxfél évvel ezelőtt egy granum rádiumot vásárolt Csehszlovákiától. A rádium speciális csomagolásban néhány héttel később meg is érkezett Beogradba, a radiológiai intézet azonban különböző technikai nehézségek miatt mindeddig nem állította a közegészségügy szolgálatába. A radiológiai intézet közlése szerint a technikai akadályokat sikerült teljesen elhárítani és mint dr. Jovánovics Dragoljub, az intézet igazgatója a sajtó képviselői előtt ki-jelentette, a jövő év április havában Beogradban megkezdik a rákbetegek rádiumos kezelését.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélgizalmat, gyomorégést, oldalszurást, mellszorulást és szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi »Perenc József« keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Perenc József viz remek természetalkotta has-hajtó. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 5

— Mexikói kivándorlók figyelmébe. Beogradból jelentik az Avala: Mexikó beogradi konzulátusa előterjesztésben kérte a külügyminiszteriumot, figyelmeztesse mindazokat, akik Jugoszláviából Mexikóba akarnak kivándorolni, hogy csak azokat a kivándorlókat engedjék be az ország területére, akik szabályszerű vízzel rendelkezők.

A szubotical zsidó Patronázs-egyesület folyó évi december 26-ikán, karácsony második napján délután fél 5 órakor a Városi-színház koncerttermében gyermek- és bakfisbálat rendez. Tréfás tombola, horgászás, ritmikus táncok fogják az ifjúságot szórakoztatni. A zenét Kalocsay jazz-zenekara szolgáltatja.

— Általános politikai amnesztiát kérnek a francia kamarában. Párisból jelentik: Herriot és Daladier képviselők a kamarában javaslatot terjesztettek elő, amelyben kéri, tűzzék ki azonnal tárgyalásra az általános amnesztiajavaslatot, amelynek értelmében valamennyi politikai elítelt kegyelmet kapjon.

— Négy-száz embert megölt Jáva szigetén egy ismeretlen betegség. Hágából jelentik: Jáva szigetén ismeretlen járvány lépett fel. Eleinte csak a bennszülöttek falvaiban szedte áldozatait, de most a városokra is átterjedt. A múlt hónapban négy-százán haltak meg az ismeretlen betegségben. A járvány még nem érte el tőpontját és ijesztően terjed.

SPORT

A Szand és a Zsak nagygyólos győzelmét hozta a Zách-serleg második fordulója A Szand biztosan vezet a körmérkőzéseken

A Zach Jenő serlegéért rendezett mérkőzések második fordulóját, a hideg időjárás ellenére is szépszámu közönség jelenlétében játszották le. A vasárnapi két mérkőzés meglepetésszerű eredménnyel végződött, amelyek közül elsősorban a ZsAK imponáló stílusban az SzMTC fölött aratott nagyarányú győzelmé vonja magára a figyelmet. A vasutas csapat állandóan javuló formája ezuttal meghozta a számszerű eredményt is és elismerésre méltó teljesítménnyel szerezte meg a győzelmet veszélyes ellenfele felett.

A Szand második mérkőzésén is két pontot szerzett a Sporttal szemben, amely csak egy féldőben

játszott komolyan és a SzAND-nak nem került nagy megerőltetésbe a kiadós gólarányú győzelmet megszerezni.

A második forduló eredményei után a SzAND továbbra is megtartotta vezető pozícióját a serlegmérkőzéseken, amelynek most már ő a favoritja, míg a második helyet a ZsAK foglalta el. A mérkőzések állása a következő:

1. SzAND	4 pont 9:2 gólarány
2. ZsAK	2 pont 7:6 gólarány
3. SzMTC	1 pont 4:8 gólarány
4. Sport	1 pont 3:7 gólarány

Zsak—SzMTC 6:2 (3:1)

Biró: Sibalics. Mindkét csapat néhány tartalékot szerepeltetett, ami azonban alig jelentett gyengülést az együttesek összetételében. A mérkőzés így is élénk és változatos küzdelmet nyújtott, amelynek nivója is teljesen kielégített. A küzdő felek közül a jobbik határozottan a ZsAK volt, amely a hetek óta mutatott javuló formáját végre eredményre is váltotta és biztos győzelmet aratott a puhan játszó SzMTC felett.

A mérkőzés első féldőjében a ZsAK nagy fölényben volt és lendületes mezőnyjátékából a Katrinkával felrészített csatársora a kínálózó gólhelyzeteket is ügyesen kihasználta. A második féldő elején folytatódott a vasutascsapat fölénye és már 6 gól torhelte az SzMTC hálóját, amikor a vasutascsapat is erősítette az iramot és tulsúlyba került. A jól védekező ZsAK ekkor már könnyen tartotta előnyét és az SzMTC-nek fölénye ellenére is csak egy góllal sikerült szépitnie az eredményt.

A győztes csapat legjobb része a csatársor volt, amely egy a mezőnyben, mint a kapu előtt jól megértette egymást. Katrinkának sokat használt a pihe-nő, nagy játékedvet árult el és félelmetes lövéseit még azzal bizonyította be, hogy a ZsAK mind a hat góljának ő volt a szerzője. A nagyarányú győzelem

elérésében mégis Kikicset illeti a főérdem, aki magával ragadta társait és csaknem valamennyi gólhelyzetet ő dolgozta ki. Polyvás és Takács szélsők törekvő játéka is nagyban hozzájárult a szép eredmény megszerzéséhez, míg a fiatal Kunok center játékból hlányzik az önállóság. A halvesor végig fáradhatatlanul kivette részét a támadásokból és a védelemből egyaránt. Mindhárom half egyformán jól szerepelt, egyénileg Zvekának volt a legtöbb sikere. A védelmet nem állította az ellenfél csatársora túl nehéz feladattal elé és így ugy Cvcikovic, mint Steszna biztosan végezték el munkájukat.

Az SzMTC csapatában valamennyi csapatrészt megérezte az egység hiányát, a legjobbabb mégis a halvesor volt Jovánovics nem bírta az iramot és nemcsak labdát nem adott saját csatársorának, de az ellenfél akciójától is csak keveset tudott megakadályozni. A védelemben Dér végezte a legnagyobb munkát, amit lényegesen megnehezített a tartalék Molnár gyenge játéka. Hanák kapus is jóval gyeugébb volt a szokottnál és néhány gólért ő is felelős. A felforgatott csatársor nem volt akcióképes és csak a két Barna vitt élénkséget a játékba.

A két csapat a következő felállításban játszott:

CSAKIS PYRAM PASZTA!

ZsAK: Gál — Cvetkovics, Steszna — Kenyeres, Budanovics, Zvekán — Takács L., Kikics, Kunok, Katrinka, Polyvás.

SzMTC: Hanák — Molnár, Dér — Süllei, Jovanovics, Öböncöl — Markovics, Barna I., Gazda, Barna II., Grnyakovics.

Az első féldő nagyobb részt ZsAK-főlényvel telik el. Katrinka révén már három gólos előnyre tett szert

Szand—Sport 5:1 (2:1)

Bíró: Priboj. A mérkőzés csak az első féldőjében nyújtott élvezetes küzdelmet, amíg a Sport teljesen egyenrangú ellenfele volt a SzAND-nak. Egy elhamarkodottan megölt 11-es kedvét szegte a kék-fehér csapatnak és amidőn Csetét bírósértés miatt kiállítják, a Sport együttese visszaesik. A szünet után a SzAND dominálta a mezőnyt, egyideig a Sport még komolyan állja az ostromot, de azután a játékosok feladják a küzdelmet és ha a piros-fekete csapat be nem éri a már elért eredménnyel, úgy rekord gólaránnyal győzhetett volna.

A SzAND *Beleszlin* és *Horváth* nélkül állott ki és az első negyedórában gyenge játékot produkált. Később a piros-fekete csapat magára talált és ekkor különösen a csatársora játszott stílusosan és ötleletesen. A támadások legjobb embere *Kovács* volt, aki egyszerű helyzeteket készített elő összekötőinek. *Rudics* a mezőnyben jól megfelelt a jobbösszekötő poszton, kapu előtt azonban bizonytalanná vált. Ugyanez áll *Raicskovicsra* is, aki megszámlálhatatlan gólhelyzetet rontott el önállóságával. Kitérő volt *Inotay*, míg *Gabrics* a második féldőben érvényesült. A hálsorban ismét *Held* játszott centerhalfot, akinek játékán az első féldőben meglátszott a tréninghiány, a második féldőben azonban magára talált. A szélsőhalfok közül *Rongei* volt jobb, de *Fischer* is javuló formát árukt el. A *Bali—Sziklai* hátvédpár szorgalmas volt, de nem működött hibátlanul. *Bali* már közelről sem játszott azzal az ambícióval, mint eddigi mérkőzésein és sokszor könnyelműsködött. *Sziklai* lelkesedéssel ellensúlyozta ellenfelei technikai fölényét. *Ambrus* a kapuban bizonytalan volt.

A Sport csapata az első félórán stílusos, szép játékot mutatott és ha el nem veszik kedvüket a játéktól, feltétlenül jobb eredményt értek volna el. A csapat kimagaslóan legjobb embere *Berényi* volt, de ő sem játszott végig a mérkőzést, mert a második féldőben leült és a vége felé kiállították. A szélsőhalfok közül a fiatal *Mikuska* jól bevált, míg *Szilá-*

a vasutas csapat. A második gól 11-esből esett. Az SzMTC egyetlen gólját *Barna I.* lötte. Szünet után folytatódott a ZsAK főlény és lendületes akciókból ismét *Katrinka* lött három gólt. Ezután az SzMTC került főlénybe, csatáral azonban egy negyedóráig tehetetlenül vergődtek a ZsAK kapuja előtt, míg végre *Zvekán* megkönnyítette rajtuk és öngóllal szépitett az eredményen.

gyi nem boldogult *Inotayval*. A védelem főrőssége *Ilgen* volt. A csatársorban *Pfeiffer* és *Denegri* játszottak ambícióval. *Tarr* a hálsorban gyenge játékot produkált. *Uszumovics* pedig nem tudott beilleszkedni az összállatba.

Priboj bíró különösen az első féldőben sokat hibázott. A csapatok a következő felállításban játszottak:

SzAND: Ambrus — Bali, Sziklai — Fischer, Held, Rongei — Inotay, Rudics, Kovács, Raicskovics, Gabrics.

Sport: Kone — Sárosovics, Ilgen — Mikuska, Berényi, Szilágyi — Csete, Pfeiffer, Uszumovics, Denegri, Tarr.

Sport támadással indul a mérkőzés, a SzAND védelme bizonytalan és Tarr beadásából Uszumovics már az első percben megszerzi fejes góllal a vezetést a Sportnak. Mintegy tíz percre főlényben van a Sport és még néhány jó gólhelyzete van, amit azonban a csatárok nem tudnak kihasználni. Ezután a SzAND kerül főlénybe, *Inotay* állandóan frontba dobja a csatárokat, beadásait azonban a beiskok egymás után elrontják. A 21. percben *Ilgen* a hűtőfőterületen belül elnyomja *Kovácsot*, a bíró tulszigoruan tizenegyest ítél, amit *Kovács* góllal értékesít. Változatos és nyílt mezőnyjáték folyik ezután. A Sport tíz emberrel is egyetlen ellenfél, Csetét a bíró sértegetés miatt kiállította. A 28. percben *Kovács* szép akcióval indít meg, amelyből *Inotay* megszerzi a SzAND-nak a vezetést. A második féldőben a SzAND csaknem állandó fölényel játszik és a 8. percben *Rudics* centerzéséből *Kovács* a harmadik gólt lövi, a 25. percben *Gabrics* a *Kone* által üresen hagyott kapuba szép gólt lö, majd a 34. percben állandó támadások után *Raicskovics* lövi az ötödik gólt. Ezután *Berényit* is kiállítja a bíró feleselés miatt, míg *Denegri* és *Pfeiffer* megunták a játékot, amelyet most már a SzAND sem ambicionál és az eredmény nem változik.

fekteti kétvállra klubtársát *Simokovicsot*. *Fánics* (Szenta) győz *Szabó* (Szubotica) ellen 5 perc alatt. A verseny egyik legszebb menete.

Könyvadász: *Milovanovics* (Szombor) győz *Miljkovics* (Beograd) ellen 13 perc alatt. A beogradi bíró kitűnően tartja magát, egymást követik a szebbnél-szebb akciók, végül is a nagyobb rutinnal rendelkező *Milovanovics* győz. *Balin* (Szubotica) 9 perc alatt kétvállra fekteti *Bilickit* (Szenta). A szenzációsan bírózó *Balin* nagyszorú formája egyike a verseny legnagyobb meglepetésének. A beogradi *Uzelac* *Fischer*t (Szubotica) 6 perc alatt győzte le.

Az elődöntőkben a beogradi Gál visszalépett *Gombossal* szemben, a szubotici *Kovács* győz klubtársá, *Vujevics* ellen 3 perc alatt, míg *Dobokai* (Szenta) pontozással győz *Antunovics* (Szubotica) ellen.

A végleges eredményeket keddi számunkban közöljük.

Nem jött létre a noviszadi sportbóke. Noviszadról jelentik: A noviszadi sportbóke megteremtése ügyében — mint ismeretes — ifjabb dr. *Hadzsi Koszta*, a *Vojvodina* elnöke szemhatón estére értekezletre hívta össze a pályafutójóknak egyesületeket. Az értekezleten a *Radnicski* kiküldöttjei között utasításokkal jelentek meg, amelyeket a többi delegált nem fogadott el és így, miután a megbeszélés módjait közölték a *Radnicski* kiküldöttjeivel, elhatározták, hogy december 23-án újabb értekezletet tartanak. Minden remény meg van arra, hogy a sportbóke létrejön.

Serlegmérkőzések Noviszadon. Noviszadról jelentik: A noviszadi labdarúgó kerület elhatározta, hogy karácsonyra és újvire serlegmérkőzéseket ír ki ugy az első, mint a másodosztályú csapatok részére. Karácsony első napján délután 3 órai kezdettel a *Pestás* fog a *Makkabiyal* mérkőzni, karácsony másnapján a *Radnicski-pályán* a *Radnicski* a *Vojvodínával*, december 29-ikén a *Hajduk* a *Gradjanszkival*, a *Radnicski* a *NAK-kal* játszik, január 5-ikén a másodosztályú döntőt bonyolítják le, január 8-ikén pedig a *NAK-pályán* a *NAK* a *Vojvodínával* kerül össze.

NOVISZAD

BSK—Radnicski 6:2 (2:2). *Bíró Daljev.* Nehéz talajon folyt le a küzdelem és így a BSK nem tudott érvényesülni. A *Radnicski* nagyszorú küzdőképességről tett tanúságot, sokat támadott, amit a kormeránny is bizonyít, amely 17:6 a *Radnicski* javára. Az első féldő egyenrangú ellenfelek küzdelme volt, a második féldőben azonban kibontakozott a beogradi csapat fölénye. A *Radnicski* egy tizenegyest nem tudott értékesíteni. A BSK-ból *Tirnanics* és *Marjanovics*, a *Radnicski*ből *Mandics I.* és *Milutinovics* voltak jók.

BEOGRAD

Jugoszlavija—Jedinstvo 7:2 (5:1). Barátságos mérkőzés. Hűvös és szeles időben játszották le a mérkőzést, amelyen a *Jugoszlavija* végig nagy fölényben volt és bizonyosan győzött.

BUDAPEST

VAC FC—Kossuth 2:1 (1:0).

BERLIN

Hungária—Sp. V. Fürth 3:0 (3:0). Nagy érdeklődéssel mérkőzött vasárnap a budapesti *Hungária* a német bajnokcsapattal, a *Hungária* nagyszerűen játszott, különösen *Hirzer* tűnt ki és a német bajnokcsapat csak az első negyedórában volt egyenrangú ellenfele. A második féldőben a *Hungária* nem törekedett további gólok elérésére, hanem iskolajátékot produkált.

SLUŽBENI DEO

SUBOTIČKOG NOGOMETNOG PODSAVEZA

ZAKLUČAK

Upravni Odbor Sub. N. P.-a na svojoj sednici održanoj 21. XII. 1929., donio je sledeću odluku:

U. O. Sub. N. P.-a jednoglasno ostaje i dalje pri svojoj ranjoj odluci, da ne priznaje ilegalnu i samozvanu Upravu Saveza.

Sugerišu se klubovi na teritoriji Sub. N. P.-a da i dalje ostanu uz podsavez koga su izabrali redovno i koji će i dalje čuvati sportske interese našeg podsaveza.

I. sekretar:
Nestor Segediński

Predsednik:
Jovan Đorđević

A szubotici alszövetség igazgatótanácsa határozatban mondta ki, hogy nem vesz tudomást a felfüggesztésről

Az alszövetség csak a belügyminiszterium rendeletére adja át az ügyek vezetését

A szubotici alszövetség igazgatótanácsa szombaton este ülést tartott, amelyen a tanács tagjai nagy számban jelentek meg. A tanácskozás anyagát a J. N. S.-nek az a legújabb határozata képezte, amellyel felfüggesztette a szubotici alszövetség vezetőségét és kommisszárokat nevezett ki az alszövetség ideiglenes vezetésére.

Gyergyeovics Jován elnök ismertette a J. N. S.-nek a lapokban közölt határozatát, amely hivatalosan még nem érkezett meg az alszövetséghez. A tanács tagjai egyhangúan arra az álláspontra helyezkedtek, hogy az alszövetségnek ki kell tartania a közgyűlés után hozott határozatánál, amely szerint nem ismeri el illetékesnek a J. N. S. régi vezetőségét és éppen ezért a felfüggesztésről sem vesz tudomást. Az igazgatótanács ezután az alábbi egyhangú határozatot fogadta el:

A szubotici alszövetség igazgatótanácsa decem-

ber 21-ikén tartott ülésén egyhangúan elhatározta, hogy megmarad a már korábban közölt határozata mellett és nem ismeri el legálisanak a szövetség önhatalmu vezetőségét. Az alszövetség vezetőségének felfüggesztését sem ismeri el, az ügyek vezetését csak a rendes közgyűlésnek hajlandó átadni, a direktóriumnak csak az esetben, ha ezt a belügyminisztérium elrendeli.

A szubotici alszövetség igazgatótanácsa felhívja a területéhez tartozó egyesületeket, hogy továbbra is tartózkodjanak ki az alszövetség mellett, amely a jövőben is meg fogja védeni érdekeiket.

Az alszövetség ezt a határozatát a hivatalos lapban hozza nyilvánosságra és közölni fogja azt mindazokkal az alszövetségekkel, amelyek a J. N. S. régi vezetőségének ellenzékéhez tartoznak. Több egyesület bizalmát jelentette be az alszövetségnek.

Légsúly: *Beck* (Szubotica) győz *Gombos* (Szenta) ellen 4 perc alatt, *Bethlen* (Szubotica) a beogradi *Held* 13 perc alatt fekteti kétvállra, *Keceli* (Szenta) győz *Kocsis* (Szubotica) ellen 3 perc alatt, míg *Bosnyák* és *Kopilovics* szubotici birkozók közötti menete az előző győzelmével végződött.

Pelhelysúly: *Dorós* (Szubotica) 15 perc alatt nagyszorú fogással teszi kétvállra *Dobokait* (Szenta), *Tóth* (Szenta) pontozással győz *Antunovics* (Szubotica) ellen. A kezdő szubotici birkozó nagyszerűen állta meg helyét. *Kiss* (Szubotica) győz *Gombás* (Szubotica) ellen 2 perc alatt, míg *Schächter* (Szubotica) 3 perc alatt

A Hakoah „Goldstein Pál” emlékversenye

Vasárnap délután népes mezőnyvel kezdték meg a *Goldstein Pál* emlékére rendezett birkozóversenyt. *Beograd*, *Szombor*, *Szenta*, *Zeman* és *Szubotica* városok birkozóinak részvételével. Este nyolc óráig a selejtezőket és elődöntőket bonyolították le, a döntő menetek este nyolc órakor kezdődtek és lapzártakor még folynak.

A verseny eredményei:

SLUŽBENI DEO

SUBOTIČKOG NOGOMETNOG PODSAVEZA

ZAPISNIK.

Sastavljen dne 10. decembra 1929. god. u Subotici na sednici Upravnog Odbora Subotičkog Nogometnog Podsaveza JNS-a.

Prisutni: Djordjević Jovan predsjednik, Milodanović Martin podpredsjednik, L. Matejić Milorad podpredsjednik, H. Segedinski Nestor tajnik I., Prajković Sreten blagajnik, Milovančević Ilija, Žmak Matko, Kraus Mihajlo i dr. Singer Adeli.

Odsutni: Skenderović Geza tajnik II., Lampman Franjo, Maletić Nikola, Petljanski Borivoj, Nikolić Petar, Nadj Dezider, Francisković Gušter i Pfeiffer Stevan.

1. Zapisnik od 29. novembra t. g. nakon čitanja overovljuje se.

2. Uputuje se I. sekretar da sprovede istragu u vezi prijave Bezdanskog S. D. br. 1/929. od 23. IX. 929.

3. Skida se sa dnevnog reda prijava ŽAK, Subotica br. 52/929. od 13. sept. t. g. obzirom da nema nikakvih dokaza o snubljenju igrača.

4. Čitaju se dopisi JNS-a br. služb. iz predsjedništva, 806/29., 810, 786, 809 i 812/929. od 27. XI., 30. XI., 30. XI. 30. XI. i 3. XII. 929.

5. Uzima se na znanje dopis Beogradskog Lop. Podsaveza od 29. XI. t. g.

6. Uzima se na znanje molba S. K. Hajduka, Subotica od 4. o. m. u kojoj moli prijem za redovnog člana JNS-a.

7. Zabranjuje se nastup igračima: Švicker Imre i Stevan Pletić pošto još nije istekao tromesečni rok od dana verifikacije.

8. Uputuje se I. sekretar, da povrati dopis sav. suca g. dr. Padjena pošto nije upućeno ovom podsavezu, sekciji ZNS-a.

9. Skida se sa dnevnog reda priziv Bunjevačkog S. K. protiv odluke Upr. Odbora od 19. XI. 929. u smislu §. 21. Opć. Prav. JNS-a.

10. Dozvoljava se prij. utakmica Ferum—SMTC dne 8. XII. t. g.

11. Na dopis Beogr. L. P.-a br. 4178/929. od 4. XII. 929. Upr. Odbor određuje odigranje reprezentativne utakmice na dan rođenja Nj. V. Kralja u Beogradu sa repr. Beograda, koja utakmica se odigrava u korist Narodne Odbrane.

12. Dozvoljava se prij. utakmica Soko, St. Bečej—Temerinski S. K. dne 1. XII. 929.

13. Dozvoljava se prij. utakmica Tesla—Soko, oba St. Bečej, dne 8. XII. 929.

14. Dozvoljava se nastup odmah igraču Maas-u (S. K. Tri Zvezde, Apatin) na svima prij. i internac. utakmicama.

15. Čita se kazneni nalog ovađanje policije, kojim je kažnjen Sub. Nog. Podsavez nečvanom kaznom od 100 dinara.

Uputuje se tajnik I. da uloži priziv protivu ovog rešenja policije.

16. Uzima se na znanje odigranje prij. utakmice S. K. Tri Zvezde—Gradjanski S. K.

17. Dozvoljava se nastup igraču Mesmanu (S. K. Dulcis) dne 15. XII. t. g. u N. Sadu.

18. Dozvoljava se prij. utakmica VSC—Dulcis S. K. dne 15. XII. 929.

19. Uzima se na znanje dopis S. K. Poštari od 7. o. m. u predmetu događaja na gl. skupštini JNS-a dne 24. novembra t. g.

20. Na molbu ovađanog sportskog izvestitelja Sportskog Lista (Zagreb) g. Antuna Peiss-a. Upr. Odbor mu izdaje slobodnu kartu na celu teritoriju SNP-a.

21. Upr. Odbor na predlog podsav. kapitena određuje sledeći tim protivu repr. Beograda dne 17. XII. 929. i to:

Virag (Bačka), Bali, Beleslin i Held (SAND), Jovanović (SMTC), Musin (Bačka), Inotai (SAND), Barina I. (SMTC), Kovač, Horvat, Gabrić (SAND).

Rezerve: Hanak (SMTC), Denegri (Sub. Sport), Matijević (SAND).

Uputuje se podsavezni kapiten, da izda potrebno uputstvo klubovima u stvari odlaska za Beograd.

Odlučuje se da repr. krene dne 16. o. m. večernim brzim vlakom.

U koliko bi koji igrač odkazaio ili pak eventualno druge promene ovlašćuje se podsav. kapiten, da po svom najboljem ubeđenju učini potrebne izmene.

Za vođe puta određuje se predsjednik i podsav. kapiten g. Djordjević i N. Segedinski.

Ujedno se upućuje I. sekretar, da saopšti BLP-u odluku Upr. Odb.-a prema kojoj se primaju uslovi (efektivni izdatci) obzirom, da je čist prihod ove utakmice namenjen Narodnoj Odbrani.

Segedinski s. r.
I. sekretar.

Nagy baj van az Északi és Déli sarkkal

Az összes szakértők megcáfolták Byrd állításait a sarki utról — Az Északi Sarkot egyáltalán nem fedezték fel, mert Peary, Cook és Byrd jelentéseit kétségbe vonták — Nincs Sark és a Föld nem gömbölyű?

London, december.

Az angol tudományos körök, de magát a közvéleményt is izgalomban tartja az a napról napra erősölni méreteket öltő vita, amely a Déli Sark felfedezésére, de ezen az alapon egyben birtokára is igényt tartó három nemzet: az angolok, amerikaiak és norvégok között folyik és amely már egy másodikként Cook-ból kitérőnek árnyékát veti előre. A vita ugyanis ma már nemcsak körül folyik, hogy milyenek látnak, illetve, mint ellenfelei mondják, milyenek képzeli el Byrd kapitány a Déli Sarkot, de sokkal inkább azon, hogy az amerikai kapitány, akit alig három évvel ezelőtt, mikor az északsarki utjáról visszatérve Londonban is járt, Anglia is nagy lelkesedéssel ünnepelt, egyáltalán járt-e nemcsak a Déli, de mint ezt most már nagyon sokan szintén kétségbevonják, az Északi Sarkon is.

Vannak-e hegylánok a Déli Sark körül?

A legnagyobb ellentmondást az amerikai felfedzőnek az az állítása váltotta ki, hogy a Déli Sark körül hatalmas, nagyterjedésű hegylánok terülnek el, melyeknek legkiemelkedőbb csúcsai oly magasak, hogy méreteiket még csak hozzávetőlegesen sem sikerült megállapítani.

Ezzel az állítással szemben, Gran norvég őrnagy, aki egyik résztvevője volt Scott kapitány emlékeztetés felfedező utjának, amely a felfedezések tragédiájában nagyon hővelkedő történelmének is talán legtragikusabbja volt, hisz a célul meg kellett tudni, hogy a nagy vetélytárs, Amundsen alig néhány héttel előbb már elérte az oly sok áldozatot követelt ut célját, egy nyilatkozatában a leghatározottabban kétségbe vonja, hogy a Déli Sark körül nem öt- vagy hatézer méter magas hegyek, mint azt Byrd kapitány állítja, de egyáltalán hegyek lennének. Gran őrnagy állítása szerint neki is, de a Scott-expedíció többi tagjának is az volt a határozott megállapítása és meggyőződése, hogy a Déli Sarkvidéken semmiféle hegység nincs és az teljesen egyenletes, lapos síkság.

Gran őrnagy álláspontját teljes mértékben igazolni látszanak azok a vizsgálatok is, amelyeket az angol Földrajzi Társaság állandó sarkkutatói bizottsága Byrd kapitány legelső jelentéseinek közléte után éppen annak a sok, az eddigi felfogással éles ellentétben álló adata miatt azonnal megindított.

Scott kapitány és Amundsen naplójának, hajónaplójának, csillagászati és délköri megfigyeléseinek, tér-

képeinek és az expedíciók folyamán felvett fényképeknek alapos megvizsgálása és azoknak a Byrd kapitány jelentésében foglalt adatokkal való összehasonlítása után ezek a kiváló szakértők is arra a véleményre jutottak, hogy Byrd kapitány adatainak túlnyomó része nem dőlhet meg és hogy azok. Legalább is Scott és Amundsen adatainak fényében, akik pedig kétségbevonhatatlanul ismerték a Déli Sark vidéket, nem fogadhatók el valóban. Ugy Scott, mint Amundsen megállapításai szerint a Déli Sark vidéke egyáltalán nem hegyes, hanem egy körülbelül kétezernyolcszáz méter magasságban elterülő tenfold, melynek kietlen, egyhangú, minden változatosságnak nélküli felülete egy homok helyett jéggel és hóval borított Szahara vagy tibeti homokpuszta benyomását kelti.

Byrd kapitány megfigyelései tehát annyira újszerűek és annyira erős ellentmondásban állnak egy Scott és Amundsen, mint más, a Déli Sark vidékének ismeretében szakértőként elismert utazók adataival, hogy azoknak helytálló voltát megkérdőjelezni kellene igazolnia Byrd kapitánynak, mielőtt a geográfia tudománya megállapított tényeknek fogadhatja el őket. — jelentették ki az angol földrajzi tudósok.

Milyen hórákásokat és zászlókat látott Byrd?

Ezeken a szigorúan tudományos megállapításokon kívül van még egy másik pontja is Byrd jelentésének, amit még inkább valószínűtlenné és elgondolhatatlanná tartanak a sarkvidéki tudományok szakértői. Byrd kapitány jelentése ugyanis megemlíti arról, hogy a Déli Sark felett áthaladásukban látták azokat a hórákásokat és a heléjük illesztett zászlórudakat, miket Scott és Amundsen állítottak fel a Sarkon.

Az összes szakértők, köztük Scott kapitány expedíciójának több tagja is egyenesen a mesék birodalmába utalják Byrd kapitány jelentésének e részét.

Ezek a jelek egész közönséges hórákások voltak, egy heléjük szurt egyszerű bambuszrudal és attól eltekintve, hogy a Byrd kapitány által említett magasságból szinte lehetetlen lett volna azokat észrevenni, azt is igen valószínűtlenné tartják, hogy ezek a hórákások s az azokba szurt bambuszbotok még egyáltalán ott lennének. A sarkvidéket átlósan seprők a legerősebb szelek és hóviharak és teljesen lehetetlen, hogy egy minden különösebb gond nélkül s csupán kézzel s a legprimitívebb eszközökkel összehányt hórákás majdnem husz év elteltével még egyáltalán látható volna.

Megerősítik ezt a laikus elgondolással is valószínűnek látszó felfogást azok a tapasztalatok is, melyeket a második Shackleton-expedíció ép Scott kapitány sírjával kapcsolatban tett.

Midőn ugyanis a Scott és négy társa felkeresésére küldött expedíció dr. Atkinson vezetésével alatt feltalálta azt a sátrat, melyben Scott és még vele levő két társa halálra fagyva feküdt, a holttesteket rejtő sátor fölé hatalmas, valószínűleg mausoleumnak beillő hóhegyet emeltek, amelynek tetőjébe keresztfát és egy vas zászlórudon lengő zászlót tűztek. És mégis, mikor Shackleton második expedíciója 1915-ben, tehát mindössze három évvel később arra járt, napokon át tartó keresés után sem tudtak nyomára akadni az emlékek. Mennyivel valószínűlenebb tehát, hogy egy sokkal kisebb és sokkal gyengébben épített hórákás husz év múlva még oly jó állapotban maradt volna fenn, hogy azt a repülőgép hatalmas magasságából is észre lehet venni.

Bizonyítson Byrd, ha tud!

És hogy Amerikának, amely Lindbergh mellett Byrdben látja azt a nemzeti hőst, aki a sok európai földtörténelmi nagysággal szemben hivatva van az Újvilágnak az emberi haladás és civilizáció történelmében való súlyát bizonyítani, még kellemetlenebb legyen a Byrd ellen intézett támadás, épp ezzel az ügygel kapcsolatban erős támadások hangzottak el ismét az angol tudományos körök részéről egy másik amerikai nagyság, az Északi Sarkot felfedező Peary ellen is.

Peary északsarki felfedezésének adatai ellen már annak idején igen erős támadások hangzottak el és olyan elfogulatlanok tartható szakemberek is, mint a monacói herceg és Greely amerikai generális, szintén elfogadhatatlannak mondták az Északi Sark felfedezőjének adatait.

Noha Pearynek sikerült elkerülnie azt a botrányt, ami a másik északsarki felfedező, dr. Cook nevéhez már örök időkre hozzátapadt, mégis mint azt ép a Byrd-esttel kapcsolatban igen tekintélyes szakemberek állítják, Cook visszautasított adatai sokkal valószínűbbeknek látszóak és meggyőzőek voltak, mint Pearyé.

Cook azt állította, hogy ötszázötven mérföldnyi szántut után, amit két eszkimó kísérletében tett meg, jutott el az Északi Sarkra. Állítása szerint két nap kivételével, mikor naponként husz mérföldet haladt, átlag tizennégy mérföldet tett meg egy nap alatt.

Cook adatait és megfigyeléseit azonban a kopenhágai egyetem, amelynek azokat Cook vizsgálatra átadta, nem fogadta el hiteleseknek, maga Cook pedig nem is nagyon igyekezett azok hitelességének bizonyítására harcra szállni.

Cook adatait tehát nem fogadták el és így nevéhez örökre hozzátapadt a világ legnagyobb tudományos széllármosságának híre, Pearyról azonban ma is mint az Északi Sark felfedezőjéről emlékezik meg a történelem, noha mint azt az egyik legkiválóbb angol szakértő, Gordon Hayes professzor nyilatkoztatta, Peary adatai még sokkal inkább megbízhatatlanok, mint Cooké voltak.

Peary adataiból, amennyire azokat egyáltalán adatoknak lehet elfogadni, az tűnik ki, hogy Peary és eszkimó kísérői nehéz bundákban, rettenetes időjárásban és óriási jégtorlaszokon keresztül napi 95–145 kilométer utat tettek meg, mert csak így iramban menve juthattak volna el a jelzett idő alatt a Sarkra és vissza.

Megbízható feljegyzéseket Peary nem vezetett, tudományos megfigyeléseket nem eszközölt és Hayes professzor biztosra veszi, hogy Peary még száz mérföldnyi közelségben sem volt a Sarkhoz.

Ki járt a Sarkon?

Peary, Cook és Byrd északsarki felfedező utjának illetően való kétségbevonása után a helyzet volta-keppen az, mondja az angol tudományos közvélemény, hogy az Északi Sark tulajdonképpen még egyáltalán fel sincs fedezve. A tények kétségbevonhatatlan erejével mindössze két felfedezőről lehet állítani, hogy valóban elérték valamelyik Sarkot. Ezek pedig Scott és Amundsen.

Mihelyt Scott a Déli Sarkon járva, onnan magával hozott olyan dolgokat, melyeket a néhány héttel előbb ott járt Amundsen hagyott hátra, — köztük egy, a norvég királyhoz intézett levelét a nagy kutatónak — mindkettőt kétségkívül bebizonyították, hogy valóban elérték a Déli Sarkot.

Nincs is Sark?

Abban a nagy kontroverziában, ami így körül forog, hogy vajon a már három kutató által felfedezett Északi Sark valóban fel van-e fedezve, szinte nem is meglepő az az állítás, amely ezen tulmenőleg egyenesen azt állítja, hogy ostobaság a Sarkok felfedezésének hírdéséről annyit beszélni, mert hiszen Sark — sem Északi, sem Déli Sark — egyáltalán nincs is.

Mr. Wilbur Glenn Voliva, az Egyesült-Államok Illinois államának nevelési főfelügyelője az, aki a Byrd-féle sarki repülés kapcsán támadt vitákban erre az eddig nem is tárgyalt lehetőségre is felhívta a világ figyelmét.

Mr. Voliva, néhány hónappal ezelőtt azzal kellett világszerte nagy feltűnést, hogy az összes hatáskörébe tartozó iskolákat rendeletben utasította, hogy tanulójukat a Föld gömbölyű voltába véveit tévhit helyett a jövőben úgy tanítsák, hogy a Föld sík és ezzel kapcsolatban eltsék el az egész gravitációs elméletet is s

keressenek más okot annak megmagyarázására, hogy az a bizonyos alma miért esett Newton orrára.
Az amerikai tudós most egy, a *Daily Mail*hez intézett táviratában részletesebben fejti ki felfogását.
Teljesen szükségtelen és hiábavaló arról vitatkozni, hogy Byrd kapitány átrepült-e a Sarkon, vagy nem, mondja Mr. Voliva. Az igen tisztelt kapitány ugyanis már csak azért sem repülhetett a Sarkra, mert *ilyen dolog egyáltalán nincs is*. Commander Byrd legfeljebb annyit tehetett meg és ezt talán meg is tette, hogy el-

repült egy olyan partra, amelyről ő azt hiszi, hogy az kilencven fokra délre fekszik. A Föld gömbölyű voltára alapított tévhit szerint a déli kilencven fok valóban a Déli Sark lenne. A helyzet azonban az, hogy ennek a pontnak, amit Déli Sarknak neveznek, *semmi különös jelentősége nincs*, mert az nem más, mint egy kis pont egy hatvanezer méteridnyi hosszúságú légvonalban.
A Byrd-vita kapcsán tehát ez a legújabb megjelölés.

Noviszad, Pölkin Ida Noviszad, Czabafy Dezső B. Petrovoszelo, Fontányi Ferenc B. Topola, Hoffmann Jakab Beograd, Gulics József B. Petrovoszelo, Pecze Agoston B. Petrovoszelo, Igali Igaltis Szvetozár Szuhotica, Kecskés János Szt. Kanizsa, Szép Lajos B. Petrovoszelo, Pajin Radivoj Szt. Moravica és Herskovic József B. Palánka.
A könyvtárat Pecze Agoston B. Petrovoszelo nyerte.

SAKK

Matt vagy remis?

A sakkvilágot élénken foglalkoztatja az a probléma, hogy a tultengő remis játszma ártanak-e a sakkjáték szépségeinek és vannak-e olyan megoldások, amelyekkel a tulgyakorított remis játszmákat meg lehet akadályozni. Sokan azt állítják, hogy a megfelelő elméleti és technikai tudással közepes játékosok is remisre vihetik játszmáikat a nagymesterekkel szemben, mások viszont nem látják ilyen sötétnek a helyzetet, hanem a bajok orvoslását keresik. Mert bajok azok tényleg vannak.

Capablanca szerint a sakkjáték technikája annyira kifejlődött, hogy a legjobb játékosok — Capablanca a nagymestereket érti — már ott tartanak, hogy egyszerű ide-oda huzogatással bárki ellen remist csinálhatnak. Ezért Capablanca azt ajánlja, hogy a hatvanégy mezű sakkjátszma helyett át a száz mezűs táblára, olyképen, hogy 32 figura helyett 40 báb legyen a táblán. Mindkét oldalra 2-2 gyalogost és 2-2 néhez figurát ajánl.

Ez az újítás nagy változást jelentene egy a játékban, mint a sakkirodalomban és a remis játék csúlyei is csökkennének.

Aljechin véleménye szerint semmi szükség sincs a sakkjáték terepét növelni, mert a meglévő hatvanégy mezű is kimeríthetetlen lehetőségeket rejtget. Aljechin felfogása szerint a remis vagy a nyert és veszített játszma legelőnyösebb a játzó felek stílusától függnek. Ezt igazolja a Bogoljubow elleni párosmérkőzése is, ahol 25 játszmából 16 játszmában döntést provokáltak és csak 9 játszma végződött eldöntetlen eredménnyel. Aljechin szerint csak a capablancái játéktílusban rejlik a remishalál veszélye, mert partit csak úgy lehet nyerni, ha keressük a nyerést, nem pedig ha megvárjuk amíg az ellenfél valami hibát követ el.

Dr. Lasker szerint a sakkjáték a mechanika és umlékezőtehetség művészetére súlyadt. Lasker nagyon közelinek látja a remishalált, azonban az alapállás megváltoztatásával és a nyertes és vesztes nüanszainak bővebb részletezésével akarja megmenteni a játékot. Rélt szintén Capablanca mellett volt, mert szerinte a nyeresnek csak két módja volt. Az egyik, az elnőzés — a másik a pszichológiai gyengék kihasználása.

Bogoljubow, Nimzovitsch, Spielmann, Maróczy és dr. Euwe Aljechin felfogásához állanak közelebb és keresik azokat az eszközöket amelyek részben kiküszöbölik a sok remis játszmat, részben nyerés-vesztés és remis illetéges partit állások között a kiegyenlítő igazságot eredményezik. Fl. Spielmann szerint sötéttel játszani nehezebb, mert indulásnál tempó hátrányban van. Természetes tehát, hogy a nyertes vagy a remis sötéttel értékesebb mint világossal. Így tehát különböző helyzetekben különböző pontozást vesz alapul. (Ez a gondolat dr. Laskertől ered. Ennek a részletes ismertetése meghaladja rovatunk méreteit, azért csak általánosságban foglalkozunk vele.)

Mi sem bizonyítja jobban annak a szükségességét hogy a remishalál lévő problémája megoldassék, mint az, hogy legnagyobb mesterek állandóan napirónden tartják ezt a kérdést. Azok a rendszabályok amelyeket eddig alkalmaztak, nem voltak eredményesek. Éppen ezért a versenyek díjazását kellene megváltoztatni olyképen, hogy a versenydíjakat csökkentésük és a parti honoráriumokat emeljük, de remis játszma után csak 0. 25%-át adják a parti honoráriumának. A pontozást ugyanilyen arányban kellene végezni, pl. nyert parti 4, remis parti 1 pont. Kivételet alkotnának azok a remis partik, amelyek küzdelmes harcok következmenyel. Ezek természetesen a hono-áriumok 50%-át és 2 pontot jelentenének. Ilyen körülmények között amikor erkölcsi és anyagi érdekek fűződnek egy játszmahoz, egész biztos, hogy csökkenne a remis játszma száma és nem fordulna elő, hogy a megnyitás után a mesterek olyan könnyen osztogatnák egymásnak a remist.

Ennek kellen az első lépésnek lenni a remishalál ellen, amelyet később követhetne az a kiegyenlítő igazságra való törekvés, amelyről fentebb szóltunk.

A sakkjáték olyan gazdag kombinációkban, a variánsok olyan kimeríthetetlen tömegével rendelkezik, hogy semmi szüksége sincs sem a terep kibővítésére, sem az alapállás megváltoztatására, hanem csak arra, hogy a mestereknek érdekében álljon gondolkodás, a nyeresnek az elhárítása, amely egyben a remishalál veszélyének is az elhárítója.

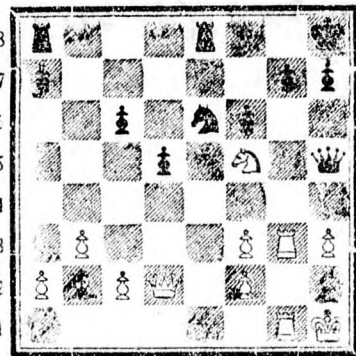
Alant közlünk egy olyan remis játszmat, amely-

hez hasonlóakat külön szépségdíjjal is kellene jutalmazni.

94. sz. játszma.
London, 1899.

Pillsbury	Dr. Lasker.
1. e2—e4	e7—e5
2. Hg1—f3	Ff8—c6
3. Ff1—b5	g3—f6
4. 0—0	Hf6×e4
5. d2—d4	Ff8—e7
6. Vd1—c2	Hc4—d6
7. Fb5×e6	b7×c6
8. d4×e5	Hd6—b7
9. Hb1—c3	0—0
10. Bf1—e1	Bf8—e 8
11. Fc1—f4	d7—d5
12. e5×d6	c7×d6
13. Ba1—d1	Fc8—g4
14. h2—h3	Fg4—h5
15. Hc3—e4	Fe7—f8
16. Ve2—d2	Fh5×f3
17. g2×f3	d6—d5
18. Hc4—g3	Vd8—f6
19. Kg1—g2	Hb7—c5
20. b2—b3	Hc5—e6
21. Ff4—e5	Vf6—h4
22. Hg3—f5	Vh4—d8
23. Kg2—h1	f7—f6
24. Be1—g1	Kg8—h8
25. Fe5—b2	Vd8—d7
26. Bg1—g3	Vd7—f7
27. Bd1—g1	Vf7—h5

Az állás sötét 27-ik lépése után:

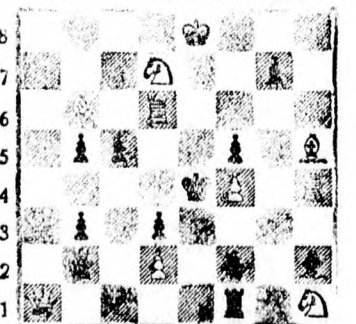
28. Vd2—h6	Vh5×f5
29. Fb2×f6	Be8—e7
30. Ff6×e7	Ff8×e7
31. Bg3×g7	Vf5×f3+
32. Bg1—g2	Vf3—d1+

remis.

69. sz. feladvány.

Eredeti.

Goldmann Lajostól, Noviszad.

Világos: Ke8, Va1, Bd6 és h4, Fb6 és h5, Hd7 és h1, gy2 és f4. (10 figura)
Sötét: Ke4, Va3, Bh2 és f1, Fh2, gy3, b5, c5, d3, f2, f5 és g7. (12 figura.)
Világos indul és 2 lépésben mattol.
67. sz. feladványunk helyes megfejtése: 1. d2—d4!
Helyesen fejtették meg: Janek Gyula Szentá, Lengyel Gyula Szentá, Heuduska Emanuel Tovarisevo, Iván József Szt. Becsej, Fancz Imre Szombor, Nagy Pál Szt. Becsej, Kelmen Györgyi B. Petrovoszelo, Dr. Kiss Imre B. Petrovoszelo, Polacsek József Szombor, Czabafy János B. Petrovoszelo, Walter György Szt. Kanizsa, Goldmann Lajos Noviszad Mikes Andor

Einstein Palesztinában

Beszélgetés a nagy tudóssal a békéről

Mostanában sok külföldi érkezik Jeruzsálembe. A legutóbbi hajó utasai aggodó arccal jelentek meg Jeruzsálemben. Határozottan nyugtalanok és minduntalan kérdegetik:

— Nem életveszélyes, ha járkálunk Jeruzsálem utcáin?

A világ mindenféle nyelvén ismételtetik a turisták ezt a kérdést. Mi persze, akik már jóideje itt tartózkodunk, mulatunk ezen az aggodalmaskodáson.

Táviratot kaptam barátaimtól. Közölték velem, hogy Albert Einstein, a relativitás elméletének világhírű felfedezője Palesztinában tartózkodik és Jaffában van. Természetesen azonnal Jaffába utaztam, hogy beszéljek Einsteinnal. Einstein arról nevezetes, hogy sohasem ad interjút. Hogy engem mégis kitüntetett a beszélgetéssel, ennek az az oka, hogy Einstein az antiszemitizmus ellen küzdő nemzetközi ligának a diszel-nöke s most itt lenn Palesztinában a liga vezető férfiai mekkonyítotték számomra Einsteinnal való találkozásomat.

Einstein közelről érdeklí a cionizmus problémája és ép ezért járt most Palesztinában.

Négy szemközt Einsteinnal

Einstein, amikor szemben álltunk egymással, elgondolkozva hallgatta, amint tájékoztattam öt itteni élményeimről és a palesztinai állapotokról. Ő maga azért jött ép most Palesztinába, hogy saját szemével győződjék meg a valóságról és arról, hogy mi is történik itt voltaképpen. Elhatározta, hogy beszél minden pártvezérrel és megismerkedik minden véleménnyel és minden állásponttal. Amikor nagyjában tájékoztattam megfigyeléseimről és az itteni viszonyokról, sokáig elgondolkozott. Bámultam, milyen csendesesen és mélyen tud hallgatni és gondolkodni. Lehajította a fejét, simogatta zud haját, majd lassan diktálni kezdte a következőket:

— Mindaddig nem lehet komolyan szó cionizmusról, illetve a zsidóság palesztinai rekonstrukciójáról, amíg létre nem jön a megértés a zsidóság és az arab nép között. Állandó viszonyt kell teremteni az egész vonalon az arabokkal. Nem szabad őket továbbra is úgy tekinteni, mint valami quantité négligeable-t. Ez az egyetlen mód, amellyel meg lehet teremteni az egyetértést.

A palesztinai zsidók hangulatáról, indulatáról és lelki életéről beszélgettünk. Einstein félbeszakít:

— Nem szabad, hogy a zsidó nép vezettni engedje magát az izgatók által. Még akkor sem, ha ezek a biztatók legitim szerepet töltenek be. Még kevésbé szabad hallgatnia a szélsőséges zsidó nacionalistákra. A zsidóságnak úgy kell viselkednie az arabokkal szemben, ahogy a zsidóság szeretné, hogy a többi nép viselkedjék vele szemben. A zsidóknak méltányolniuk kell az arabok aspirációit és közeledniük kell az arabokhoz.

Einstein most külön hangsúlyozza ezeket a szavakat:

— A zsidóságnak az arabokhoz való közeledését támogatniuk kell azoknak a zsidóknak, akik nem élnek Palesztinában és mindazoknak a nemzsidóknak, akik a világhétközért küzdenek.

Einstein hevesen kikel azok ellen a zsidók ellen, akiket általában zsidó fasisztáknak neveznek. Jabotinszki ezeknek a vezérük, akik revizionistáknak nevezik magukat és fegyveresen ki akarnak üzni Palesztinából mindenkit, aki nem zsidó.

Ezt mondja Einstein:
— Minden eszközzel küzdeni kell ez ellen a népség ellen. Le kell törni a revizionistákat.

És ezt mondja még:
— A cionista kormányzásnak támogatnia kell minden olyan kísérletet, amely az arabokkal való együttműködésre irányul. Programja első pontjátul azt kell beírnia, hogy legyen szövetségben a jóindulatu, becsületes szándéku és békés hajlandóságu arab körkkel.

Sokáig beszélgetek még Einsteinnal Palesztina, a zsidók és Kis-Ázsia jövőjéről. Közben határozott hangon mondja Einstein:

— Ha az arab vezérek tanácskozni akarnak velem ezekről a kérdésekről, akkor szivesen találkozniék ve-lük.

Anglia magatartására terelődik a beszéd.
— Teljes mértékben bízom az angol nép jóakarátában. Bizonyára keresni fogja a módot, hogy leküzdje azokat a nehézségeket, amelyek itt Palesztinában lépten-nyomon jelentkeznek.

Végül szinte átszellemült gesztus kíséretében ezt mondja a nagy tudós:

— Ó, a béke! Csak a béke útján található meg az emberek az igazságot. (B. L.)

KARÁCSONYRA

6677-66822
elegáns cipő
39-46. számban 268 dinár.

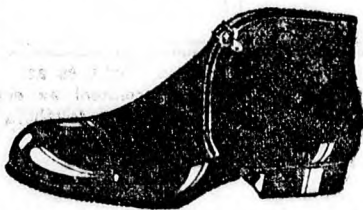
Magas férficipő, prima boxból, rámás varva.

1937-60500 minta
39-46. számban 169 dinár.

Férfi lakcipő, különösen kőnyű, minden társasági ruhához illik.

3657-60700 minta
27-30 számig 98 dinár
31-35 számig 129 dinár
36-38 számig 149 dinár
39-46 számig 169 dinár

Meleg Melton-cipő, gumitalppal, a legjobban véd hideg ellen

1845-6070 minta
35-42 számig 129 dinár

Női bőrcipő, fekete vagy barna gabardinból, hóban, esőben nélkülözhetetlen, a lábat szárazon és melegen tartja.

1815-6070 minta
35-42 számig 79 dinár

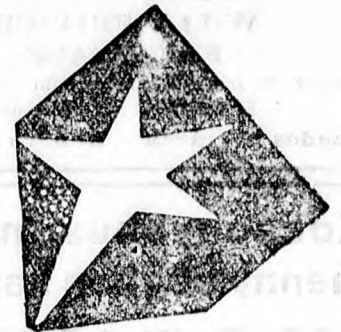

Női sarcipő, cipőalakban, fekete vagy drapp.

6815-60495 minta
35-41 számig 229 dinár

Női negyedcipő, estélyi toaletthez, prima lakból, vagy fekete szemisből. Fehér vagy fekete selyemallaszból 169 dinár, minden béli színben 179 dinár.

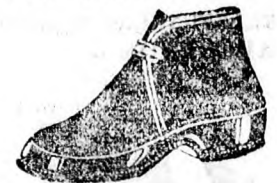

3673-60922 minta
27-30 számig 129 dinár
31-35 számig 149 dinár
36-38 számig 169 dinár

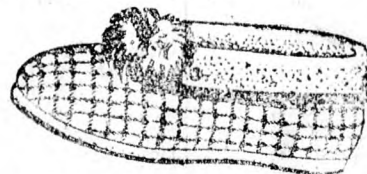
Fiúcipő, fekete boxból, gumitalppal a talp alatt, amely a lábat a nedvességtől megvédi.

2268-60705 minta
23-26 számig 79 dinár
27-34 számig 93 dinár

Gyermek bőrcipő fekete gabardinból, megóvja a gyermekeket a meghűléstől.

7045 minta
35-42 számig 49 dinár

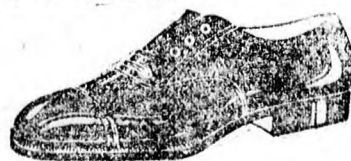
Házi cipő, teveszorból, meleg és kellemes. 1045. minta 69 dinár

6645-60148 minta
229 dinár

Legjobb lakból diszkrét kigyóőr-utánzattól és modern spangnival.

6637-60721 minta
35-46 számig 268 dinár

Elegáns férficipő, la lakból, barna vagy fekete boxból.

1845-60588
35-42 számig 229 dinár

Legjobb lakból valódi kigyóőr-utánzattal kombinálva. Félmagas fasarokkal.

LIFKA-MOZI

Előzetes jelentés

Karácsonyi műsoraink közül magasan kiemelkedik Az UFA filmgyár kivételes értékű alkotása

HOLD ASSZONYA

Thea von Harbou regénye, rendezte FRITZ LANG

Személyek

GERDA MAURUS
WILLY FRITSCH
FRITZ RASP

Jegyekről ajánlatos gondoskodni Telefon 887.
Elővételi pészár egész nap.

Rendes helyárak Rendes helyárak

Kocsonyahus minden mennyiségben kapható

KORHEC

fő- és fióküzleteiben

Nagy karácsonyi vásár!
Legújabb saját készítésű bőr- és bőrrrel montirozott **ridikülök**
Andrássynál VI. Trubičeva ulica 11

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kényszeresen számít. Legtöbb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívásig feljebb leveleket továbbítunk.

Kérdőködéskehes válaszdíj melléklendő

LEVELEZÉS

Babaklinika, mindenféle babajavitást olcsón és azonnal elkészít. Pašičeva ul. 6. 13562

HÁZASSÁG

Boldog házassághoz is kell pénz. Vegyen Gyetvainál sorsjegyet, biztosan nyer. 11116

FOGLALKOZÁS

Pincérügynökség keres és elhelyez mindennemű kávéházi, szállodai és privát személyzetet. Freudfeld Vilmos ügynök, Pancsevó. 14465

Hipnotizálni

bárki eredménnyel tanulhat — levelezés útján. Érdeklődők leveleit »Magnetikus« jellegre a kiadóba kérem. 14875

VÉTEL-ELADÁS

Villamos viaszgyertyák. A karácsony szimbóluma változatlanul az égő gyertyák-kezelővilágító, zöld fényű marad. Ez az oka, hogy még nagyon sok helyen a csepítő és tűzveszélyes viasz- és stearingyertyákhoz ragaszkodnak, habár kényelmi, tisztasági okokból mindenki jobban szeretne erre a célra is villanyvilágítást alkalmazni, amely aronkívül még veszélytelen is. Ez a kívánság is teljesíthető, ha a karácsonyi kivilágítás hoz **Osram-karácsonyi gyertyák** alkalmazunk, amelyek az iga viaszgyertyához a megtévesztésig hasonlítanak, annyira, hogy azokat csak alapos megnézés után lehet felismerni. Egy zseri besze zseri van csak szükség, mert években át lehet ugyanazt a gyertyát a karácsony megvilágítására felhasználni, de jó szolgálatot teznek egy bcarádi ünnepek vagy kivilágítások alkalmával is.

VÁROSI MOZI

Hétfő — Szerda

Nagy karácsonyi műsor:

Az első bűn

Dollár millió nosok mulatozása az alkohol tilalom alatt
Főszereplők:

Lionel Barrymore és Mária Alba

Eddy Polo

A darázsfiésekben

A rég látott akrobata szí. és merész kalandjai
Karácsony másnapján új program

Fűszerkereskedők és pékek figyelmébe! Élesztő az országban legjobb Teslic P. sisaki gyárából, gyári áron szállítok vasuton és postán közvetlen a gyárból, állandóan frisset tartok raktáron. — Felsőbácskában minden városban és községben keresek állandó elárusítókat, Kurtes Miloš Subotica, telefon 483. 14794

20%-os koronabonokat legmagasabb áron vásárol Pucka Štedionica, Osijek. 14860

Szalagfűrészen vaskocsira szerelve, 5 HP petróleum motorral ellátó. Üzemben megtekinthető. Pallas gépraktár, Subotica. 14809

KÜLÖNFÉLE

Zephir-, Rekord- fa- és széntüzelésű kályhák, Elitotűzhelyek zománcozott, nikkelezett és fekete kivitelen kaphatók. Barzel vaskereskedés, Subotica. 10444

Eredeti japán gomba, ismert ázsiai báziszer érelmeszesedés, kortünetek, bélrenyheség, álmatlanság ellen. Postai szettküldés. Blum gyógyszerár, Szubotica, fopostával szemben. 11070

Acél- és szürkeöntőde

keres több, ügyes **kéziformázót,**

akik a sablonmunkákban teljes jártassággal bírnak
Ajánlatok **Braća Bohn**, Vel. Kikinda címre küldendők

Ügynökök figyelmébe!

NAGY KERESET

Elsőrendű cikkeink magánfelelnek való eladására **keressünk** minden vidékre **képviseleket**. Ajánlatok **Specialimport, Zagreb 5** postni pretinac 79 címre küldendők

A karácsonyi ünnepekre **fűszer- és csemege-**

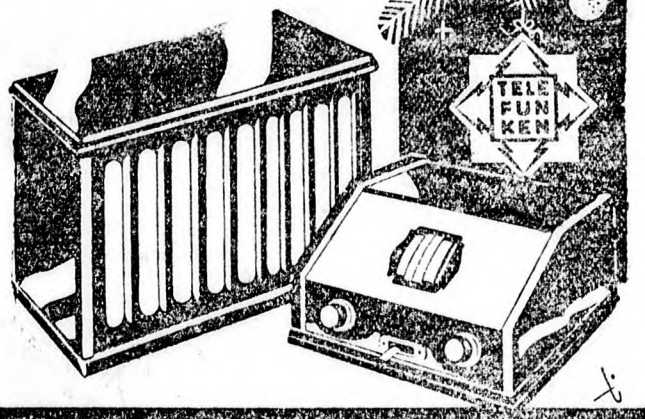
szlik églété: elismert o'csó áron és jól beszerezhető mindenki **Konstantinović Lázár** fűszer- és csemegekereskedésében a vasutigazgatósággal szemben. 1409

Senkisémm állíthatja magáról, hogy tökéletes szép. Arcát üdév és alabástrom simává egyedül a Kovács-féle nagyenyedi arkenőcs és borax-zsappan teszi. Kapható mindenütt. Főlerakat: Herzl-drogéria, Subotica.

Prima retorta faszemet, beőcni portland cementet, pécsi kovácsmenet, tüzfát és kokszt ajánl **Révai Adolf** Subotica, Sokolka 2 Telefon 551

A legjobb karácsonyi ajándék — egy rádiókészülék

A legjobb rádiókészülék — a TELEFUNKEN TELEFUNKEN 4^A TELEFUNKEN-hangszóró ARCOPHON 3

TELEFUNKEN

A legrégebb tapasztalat
A legmodernebb konstrukció
Képviselők minden nagyobb városban

Kérje ingyenes illusztrált prospektusainkat:

JUGOSLAVENSKO SIEMENS
A. D. BEOGRAD
Kraja Aleksandra ulica 8

14782

Urak részére o'csó és rendkívül tartós kalapok

saját készítmény, Beograd legnagyobb kalapraktárában, kizárólag csak

DOMAĆA INDUSTRIJA ŠEŠIRA cégnél BEOGRAD, Terazije 31. (do „Šiška“) 14351